

POLSBREUK BIJ OUDEREN

OPEREREN OF IN HET GIPS?

Elk jaar breken zo'n 15 duizend mensen van 65 jaar of ouder hun pols. Bij ongeveer de helft van hen staat het polsgewricht vervolgens scheef, dat heet een 'verplaatste' polsbreuk. Over de beste behandeling van dat soort breuken bestaan nog vraagtekens: is dat een operatie waarbij de pols met schroefjes en plaatjes wordt vastgezet? Of toch 'gewoon' enkele weken gips om de breuk te laten genezen? Een groot landelijk onderzoek moet uitsluitsel geven.

Voor patiënten onder de 65 jaar valt de keuze al gauw op een operatie, vertelt hoofdonderzoeker Dirk ter Meulen. "De pols is na een operatie vaak mooier recht dan na gipsbehandeling. Daarom heeft een geopereerde patiënt mogelijk minder kans op klachten op langere termijn, bijvoorbeeld door vervroegde slijtage. Jonge mensen zouden bovendien na zo'n operatie sneller genezen en daarom eerder aan het werk kunnen. Dat zijn vaak argumenten om mensen onder de 65 met dit soort breuken te opereren."

De woordkeus van Ter Meulen is voorzichtig en die terughoudendheid is nog groter als het 65-plus-sers betreft. "Want iedere operatie geeft risico's: op infectie, bloedingen en pees- of zenuwbeschadigingen. Ook lijken ouderen geen hinder te hebben van een pols die iets minder mooi recht staat." Daarom kan gips de voorkeur hebben. "Maar gips heeft ook nadelen: de arm kan stijf worden door het gipsverband of de breuk kan in een verkeerde stand vastgroeien." Het is dus niet duidelijk wat het beste is. Ter Meulen: "De keuze voor een van beide behandelingen verschilt nu nog sterk per ziekenhuis of zelfs per behandelaar. We weten het gewoon niet."

Verstandigste keuze

Wat is voor mensen van 65 jaar of ouder de verstandigste keuze? Om een antwoord te kunnen geven, startte in 2017 een groot landelijk onderzoek. Het onderzoek loopt tot eind 2018 en wordt gesteund door de landelijke organisatie voor gezondheidsonderzoek (ZonMw) en door de zorgverzekeraars. Twintig ziekenhuizen vragen patiënten van 65 jaar en ouder met een verplaatste polsbreuk of ze aan het onderzoek willen

meedoen. Zo ja, dan bepaalt het lot de behandeling: gips of een operatie.

Ter Meulen begrijpt dat patiënten weerstand zullen voelen om een behandeling te laten bepalen door loting. "Loting klinkt spannend, maar het

toeval van het lot is niet groter dan het toeval van het ziekenhuis waar iemand zich meldt met een polsbreuk, of de dokter die toevallig dienst heeft. Bovendien: je kunt nu niet 'verkeerd' kiezen, omdat we niet weten wat wijsheid is. Wel weten we dat beide behandelingen gemiddeld een redelijk goed resultaat geven. We willen echter heel graag weten of de ene behandeling beter is dan de andere."

Alle deelnemers worden een jaar lang intensief gevolgd. De mate en de snelheid van hun herstel wordt in kaart gebracht. Ze krijgen vragenlijsten te beantwoorden over de pijn die ze ervaren en over de activiteiten die ze met hun pols kunnen verrichten. Ook wordt bijgehouden welke vormen van therapie de patiënten van beide groepen volgen en met welke intensiteit en frequentie.

154 deelnemers

"Voor een betrouwbaar onderzoeksresultaat hebben we 154 deelnemers aan dit onderzoek nodig. De helft krijgt een gipsbehandeling, de andere helft een operatie", aldus Ter Meulen. "Door alle patiënten een jaar lang nauwkeurig te volgen zullen we wellicht ontdekken of een van de twee behandelingen gemiddeld een beter resultaat geeft. Maar het kan ook zijn dat ze allebei even goed zijn. Daarom brengen we ook de kosten van de behandeling, verminderde arbeidsproductiviteit en de revalidatie in kaart."

En als het onderzoek een 'winnaar' aanwijst? "Dan geeft het resultaat misschien informatie om op te nemen in een richtlijn, een standaard voor de behandeling van dit soort complexere polsbreuken bij ouderen", aldus Ter Meulen. "In dat geval helpt dit onderzoek om voor patiënten en hun behandelaars duidelijkheid te geven over de beste behandeling."

Onderzoeker Dirk ter Meulen: "Loting klinkt spannend, maar je kunt niet verkeerd kiezen omdat we nu niet weten wat de beste behandeling is."

① dartzon.nl

